

Welkomstwoord gehouden ter gelegenheid van de Nationale Herdenking Nederlands Slavernijverleden op 1 juli 2000 in de Grote Kerk te Den Haag

Uitgesproken door:

Drs. Barryl A. Biekman

Voorzitter van de Stichting Nationaal Monument Nederlands Slavernijverleden
(Landelijk Platform Slavernijverleden)

Dames en Heren, genodigden en hoogwaardigheidsbekleders, leden van het Comité van Aanbeveling. Mede namens het bestuur van het Landelijk Platform Nederlands Slavernijverleden, minister Van Boxtel en staatssecretaris Van der Ploeg heet ik u van harte welkom op deze bijzondere dag, ter nagedachtenis van de slachtoffers van het Nederlandse slavernijverleden. Als voorzitter van het Landelijk Platform vind ik het een voorrecht om de spits af te bijten. Ik wil u namens het Landelijk Platform van harte gelukwensen met onze 137^e Keti Koti dag. Ik maak tevens van de gelegenheid gebruik om ook felicitaties uit te spreken aan het adres van de nazaten die woonachtig zijn in Afrika, in Republiek Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba en de rest van de wereld. Vandaag is er alle aanleiding om een feestrede uit te spreken. Een feestrede omdat het de eerste officiële dag is, sinds 137 jaar geleden, dat Nazaten van de slachtoffers van het Nederlandse Slavernijverleden, samen met de Nationale Nederlandse Overheid, als vertegenwoordiger van het Nederlandse volk, keti koti vieren. Eindelijk is het dan zover. Voor het Landelijk Platform een doorbraak in het verwerkingsproces. Wij kunnen niet anders stellen, dan dat er een nieuwe fase in het proces van erkenning en verwerking van het Nederlandse slavernijverleden is ingetreden. Tijdens verschillende interviews in de afgelopen periode is mij de vraag voorgelegd, of het aanbieden van excuses door minister president Kok niet een logische eerste stap zou moeten zijn. De visie van het Landelijk Platform is, dat excuses niet een actie is die afgedwongen moet worden maar dat excuses een oprecht gebaar zou moeten zijn, een welgemeend gebaar dat vanuit het Nederlandse hart moet komen en niet vanuit dwang van de zijde van de nazaten. Het landelijk Platform gaat er dus vanuit dat er een moment komt dat het hart van Nederland zal spreken en dat een gebaar van excuses zal worden gemaakt. Daar is oprechte moed voor nodig. Dames en heren genodigden, het is feest vandaag zei ik al eerder. Een moment voor een feestrede, omdat vandaag een formele aanzet zal worden gegeven in de vorm van de ondertekening van een convenant door de Staat der Nederlanden en de gemeente Amsterdam, waarin

concrete afspraken zijn vastgelegd ten behoeve van de realisering van een Nationaal Monument Nederlands Slavernijverleden op het grondgebied Amsterdam. Feest, omdat in het convenant partijen intenties zullen uitspreken, omtrent de twee dimensies die het Landelijk Platform beoogt met een Nationaal Monument. Voor het Landelijk Platform zijn de twee dimensies: een gedenkteken en een instituut waar toekomstgericht gewerkt kan worden, immers onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Het is feest vandaag omdat de eerste nationale website zal worden geopend die het mogelijk zal maken de bewustwording onder het Nederlandse volk op gang te brengen. Alle reden dus om met elkaar vandaag het glas te heffen.

"Verbonden door vrijheid". Dit is het motto dat wij hebben gekozen voor deze herdenkingsdag. Een ogenschijnlijk simpel zinnetje dat wij vanuit verschillende invalshoeken kunnen benaderen. Vanuit het perspectief van de nazaten van de slachtoffers bijvoorbeeld zou terecht gezegd kunnen worden dat de verbondenheid reeds ontstond op het moment van kidnapping door de Hollanders van hun voorouders uit Afrika toen zij van hun slavenhandelaren en slavendrijvers, om in computertermen te spreken, een nieuwe "software" kregen. De software van de meester. Zij mochten immers niet meer communiceren in hun eigen taal, hun eigen geboortenaam werd voor eeuwig uitgewist. Zij kregen de naam van de bezitter. De eigen cultuur werd als minderwaardig beschouwd. Desondanks hun spirit werd niet afgebroken. Kortom alle aanleiding om de stelling verbonden door slavernij te rechtvaardigen. Wat dan als de slavernij formeel is afgeschaft vandaag 137 jaar geleden. Kunnen wij dan nog stellen dat generaties van de nazaten anno 2000 nog verbonden zijn door slavernij? Ja en neen. Ja, vanuit historisch perspectief bekeken. Neen, omdat wij niet meer in slavernij leven maar vrije burgers zijn. Vrije burgers woonachtig in een samenleving waar vrijheid hoog in het vaandel staat. Vrijheid kan niet in vrijblijvendheid. Vrijheid kan niet zonder te beseffen dat wij ook deel uitmaken van het groter geheel, zonder te weten dat wij met elkaar verbonden zijn door het verleden, in het nu en in de toekomst. De reden ook waarom het Landelijk Platform de onthulling van een nationaal monument niet als een monumentopname wil opvatten maar als een ankerpunt dat de historie levendig moet houden met name door de oprichting van een instituut waar er toekomstgericht gewerkt zal moeten worden om de geschiedenis levendig te houden mede in het kader van Multi etnisch Nederland. Dames en heren, genodigden als slot van mijn welkomstspeech het

volgende. Tijdens een onderhoud met een vertegenwoordiger van de marrongemeenschap ten tijde van de oprichting van het Landelijk Platform werd mij te verstaan gegeven dat alhoewel binnen de marrongemeenschap 1 juli als een belangrijke datum geldt de datum 10 oktober voor de marrongemeenschap een zeer cruciale datum is omdat op deze datum herdacht wordt dat een vredesverdrag werd afgesloten tussen de "Nederlandse gemeenschap" en de Bonigemeenschap. In het verdrag werden er afspraken vastgelegd die zouden leiden tot de bevrijding van de Marrons. De jaarlijkse marrondag in oktober is de dag waarop de marrongemeenschap keti koti viert. 17 augustus ook een belangrijke datum voor de Antilliaanse gemeenschap. Dan herdenkt de Antilliaanse gemeenschap het verzet en de strijd dat geleverd moest worden om uit het juk van de slavernij te komen. In augustus wordt dan ook de dag van de Lucha di dia di Libertat gevierd. Binnen het Landelijk Platform is afgesproken dat 1 juli de al overkoepelende nationale keti koti dag zal blijven, maar dat aan 10 oktober en 17 augustus ook aandacht zal worden gegeven. Uiteindelijk zal het ertoe moeten leiden dat onze vrijheidsstrijders die nog als misdagers in de Nederlandse geschiedenisboeken worden betiteld eerherstel krijgen als een van de momenten in het proces van de herdenking en de verwerking van het Nederlandse Slavernijverleden. Door het Surinaamse Tweede Kamerlid Tara Oederaysingh Varma, is tijdens een vragenuurtje reeds aandacht gevraagd voor eerherstel van Anton de Kom, Baron Boni en Joli Coeur, Tula, Kaikusie, Ma Awidja, Jaja Dande en vele andere verzetsstrijders wil ik vandaag hier ook in herinnering brengen als onze helden, die een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan de bevrijding van onze voorouders en de uiteindelijke formele afschaffing van de Nederlandse slavernij, wel onder druk van Engeland, door Koning Willem de Derde. Nogmaals dames en heren genodigden gefeliciteerd, van harte welkom en een feestrijke dag toegewenst.

Bedankt voor uw aandacht